

Anne Ekstrandin seminaari 12.12.2025

Esko Heinonen: Pietarsaari nyt ja tulevaisuudessa

Hyvät kuulijat, Ensimmäisenä haluan kiittää mahdollisuudesta tulla puhumaan ja kiittää henkilökohtaisesti Annea työpanoksestaan vuosien varrella. Itse olen syntynyt Pietarsaareissa ja kuten moni tietää, minua on pienestä pitäen pidetty isän mukana kaupungintalolla ja erinäisissä kokouksissa. Mutkia on tehty maailmalla, mutta aina tänne on palattu. Toimin siis oivana esimerkkinä siitä, että täällä voi elää, olla ja viihtyä.

Tänään meillä on kuitenkin ilo katsoa eteenpäin – ei pelkästään seuraavaan vuoteen tai seuraavaan valtuustokauteen, vaan kauemmas. Katsomme Pietarsaaren tulevaisuuteen. Kaupunkiin, jossa historia hengittää, mutta jossa tulevaisuus ei vain odota – se rakentuu joka päivä.

Pietarsaari on kuin vanha merikapteeni: kokenut, arvokas ja nähnyt monenlaista säätä. Mutta samalla se on kuin nuori yrittäjä: utelias, kekseliäs ja valmis ottamaan seuraavan askeleen.

Meillä on vahva teollinen perusta – paperi, pakkaus, kemia, metalli, logistiikka ja tottakai veneteollisuus. Vain muutamia mainitakseni. Mutta maailma muuttuu, ja Pietarsaarenkin on muututtava sen mukana. Digitalisaatio, vihreä siirtymä ja kiertotalous eivät ole enää vain iskusanoja – ne ovat arkea, ja me olemme mukana.

Kuvitelkaa Pietarsaari vuonna 2035: tehdasalueet, joissa hiilidioksidi ei enää karkaa taivaalle, vaan muuttuu raaka-aineeksi. Logistiikkakeskuksia, joissa sähköiset ajoneuvot kuljettavat tavaraa hiljaa ja tehokkaasti. Ja ehkä – jos oikein hyvin käy – robotti, joka osaa sanoa "morjens" ja "kaffe på stan?"

Meillä on meri, meillä on metsät, ja ennen kaikkea meillä on ihmiset, jotka ymmärtävät luonnon arvon. Tulevaisuuden Pietarsaari ei ole vain hiilineutraali – se on hiiliposiitivinen. Me emme vain vähennä päästöjä, me tuotamme ratkaisuja.

Kuvitelkaa koulu, jossa oppilaat oppivat aurinkopaneelien asentamista yhtä luontevasti kuin matematiikkaa. Tai puisto, jossa sensorit seuraavat ilmanlaatua ja kertovat, milloin on paras hetki lähteä lenkille – tai milloin kannattaa pysyä sisällä ja katsoa Netflixiä.

Tunnistettuja haasteita ovat väestön ikääntyminen ja erityisesti suomenkielisen väestön kato. Meille on annettu faktat ja nyt, on aika toimia. Kun menemme muualle suomeen, olemme jokainen kaupunkimme biologisia käyntikortteja. Se mitä kerromme ja mitä teemme luo kuvaa Pietarsaaresta. Kaikki ei ole vain matkailuyhtiön tai mainos kamppanjoiden varassa.

Muistan itse nuorena hakeneeni töitä ja kielipolitiikka jylläsi kuumimmillaan. Vastakkain olivat ruotsinkielinen väestö ja ”Suomessa puhutaan suomea” -väki, joka omalla toiminnallaan osaltaan torpedoi kieliryhmien välistä toimintaa. Kun katsomme historiaan oli Pietarsaari 1900 luvun alussa teollistunut kaupunki, jossa enemmistö puhui ruotsia.

60 luvulla varsinkin Schaumann houkutteli suomenkielistä väestöä Pietarsaaren töihin. Silloin olimme liian kankeita muokkaamaan toimintatapojamme ja kahtiajako oli valmis. Meidän tulee ymmärtää pietarsaaren asema kaksikielisenä kaupunkina, mutta meidän tulee korostaa mahdollisuutta pärjätä molemmilla kielillä tilaisuuden tullen. Ilokseni haluan ja voin todeta, että nykynuoret ovat omaksuneet pietarsaaren kaksikielisyyden huomattavan paljon edellisiä sukupolvia, itseni mukaan lukien PAREMMIN.

Kun markkinointi onnistuu ja saamme Suomenkielisen väestön muuttotappion kääntymään, olemme me nyt valmiimpia kuin koskaan ennen.

Tulevaisuuden haasteet vaativat osaamista. Meidän on panostettava koulutukseen – ei vain nuorille, vaan kaikille. Elinikäinen oppiminen ei ole enää vaihtoehto, se on välttämättömyys.

Pietarsaassa voisi tulevaisuudessa olla oppimiskeskus, jossa yhdistyvät teknologia, kielitaito ja käytännön osaaminen. Paikka, jossa hitsaaja oppii koodaamaan ja koodari ymmärtää hitsaamista.

Ja jos joku vielä osaa tehdä molempia – hänet kannattaa palkata heti.

Pietarsaari on pieni kaupunki, mutta suuri sydämeltään. Meillä on yhteisö, joka pitää huolta toisistaan. Tulevaisuudessa tämä yhteisöllisyys voi olla meidän suurin voimavaramme.

Ajatelkaa vanhustenhoitoa, jossa teknologia tukee mutta ei korvaa ihmistä. Tai nuorisotyötä, jossa digitaaliset alustat yhdistävät nuoret harrastuksiin, koulutukseen ja työhön. Ja ehkä – jos oikein hyvin käy – myös toisiinsa.

Meidän on investoitava liikkumiseen – ei vain teihin ja siltoihin, vaan myös pyöräilyyn, joukkoliikenteeseen ja älykkäisiin ratkaisuihin. Pietarsaari voi olla kaupunki, jossa liikkuminen on sujuvaa, turvallista ja ympäristöystävällistä käytännön realiteetteja unohtamatta.

Kuvitelkaa sovellus, joka kertoo, milloin bussi tulee, missä on vapaa parkkipaikka ja kuinka monta kaloria poltat, jos kävelet sen sijaan. Ja jos sovellus vielä osaa ehdottaa kahvilaa matkan varrelle – se on täydellinen.

Tulevaisuus ei rakennu yksin. Me tarvitsemme yhteistyötä – yritysten, oppilaitosten, järjestöjen, naapurikuntien, valtiovallan ja asukkaiden välillä. Meidän on oltava avoimia uusille ideoille, uusille ihmisille ja uusille näkökulmille.

Pietarsaari voi olla kaupunki, jossa jokainen kokee olevansa osa ratkaisua. Missä ideat eivät jää pöytälaatikkoon, vaan pääsevät lentoon. Esimerkiksi elinvoimaiselta lentokentältä.

Hyvät kuulijat,

Tulevaisuus ei ole pelottava. Se on mahdollisuus. Pietarsaari ei ole valmis – eikä sen tarvitsekaan olla. Se on matkalla. Ja me olemme sen matkaseurana.

Joskus tie voi olla kuoppainen, joskus sää voi yllättää. Mutta niin kauan kuin meillä on suunta, tahto ja ripaus huumoria – me selviämme.

Kuten vanha pietarsaarelainen sanonta (jonka keksin juuri) kuuluu: "Jos ei tuule, soudetaan. Ja jos ei ole vettä – rakennetaan silta."

Kiitos.